

**ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/  
ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА**

**-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена-**  
(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

<b>I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ</b>
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију: 27. 03. 2019; Декан Факултета техничких наука, на основу одлуке Научно наставног већа</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне/уметничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- <b>Др ум. Татјана Дадих Динуловић</b>, редовни професор, уоо Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 15. 10. 2017., Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; председник</li><li>- <b>Мр Дарко Недељковић</b>, редовни професор, уоо Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 01. 10. 2018., Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; члан</li><li>- <b>Др ум. Миа Давид</b>, доцент, уоо Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 01. 02. 2016., Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; члан</li><li>- <b>Др Живко Поповић</b>, редовни професор; уно Театрологија; уно Филмологија; 23. 12. 2010., Академија уметности; Универзитет у Новом Саду; члан</li><li>- <b>Др ум. Добривоје Милијановић</b>, ванредни професор, уоо снимање и дизајн звука, 30. 11. 2017., Факултет драмских уметности, Универзитет уметности у Београду; члан</li><li>- <b>Др Радивоје Динуловић</b>, редовни професор, уно Сценска архитектура, техника и дизајн – сценска архитектура и техника, 25. 02. 2013., Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; члан, ментор</li></ul>

**II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ**

1. Име, име једног родитеља, презиме:

**Сања (Бранко) Маљковић**

2. Датум рођења, општина, држава:

**8. 7. 1983; Зрењанин, СР Србија, СФРЈ**

3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив:

- **Факултет техничких наука, Архитектура и урбанизам, интегрисане петогодишње академске студије; Дипломирани инжењер архитектуре - мастер**

4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:

- **2014; Сценски дизајн, докторске академске уметничке студије; Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду**

5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна/уметничка област и датум одбране:

-

6. Научна/уметничка област из које је стечено академско звање магистра наука/уметности:

-

**III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/  
ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:**

***УЛОГА СЕЊАЊА У ИЗГРАДЊИ ИДЕНТИТЕТА:***

***УМЕТНИЧКО ДЕЛО СЦЕНСКОГ ДИЗАЈНА***

#### IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Навести кратак садржај са знаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторски уметнички пројекат „Улога сећања у изградњи идентитета: уметничко дело сценског дизајна“ кандидаткиње Сање Маљковић чине уметничко дело сценског дизајна „Заробљени моменти“ и текстуално образложење рада које се састоји из 11 глава и садржи 121 страну.

Прва глава носи наслов *Увод* и чине је 6 страница (од 3 до 8). У њој кандидаткиња, у делу 1.1 представља *Циљ и предмет истраживања*, у делу 1.2 *Полозне претпоставке*, у делу 1.3 *Методологију истраживања*, а у делу 1.4, којим закључује прву главу, она даје *Преглед претходних истраживања*.

Друга глава, под насловом *Сећање и идентитет* има 8 страница (од 9 до 16) и у њој кандидаткиња излаже први део свог теоријског истраживања. У делу 2.1 она приказује тему *Сећања и улоге сећања у изградњи идентитета*, потом, у делу 2.2 бави се темом *Личног и колективног сећања*, у делу 2.3 *Квалитативним особинама сећања*, да би последњи, четврти део 1.4 посветила теми *Нелинеарног времена и простору сећања*.

У трећој глави, насловљеној као *Процес инсценације сећања*, кандидаткиња Сања Маљковић излаже у два дела и укупно пет тачака основне теоријско-поетичке појмове и њихова тумачења. Најпре, у делу 3.1, под насловом *Театралност и синтетична слика као средство инсценације сећања*, она постаља оба појма у посебне тачке (3.1.1 и 3.1.2), што на идентичан начин чини и у другом делу, 3.2, под насловом *Субјективни метод као метод за инсценацију сећања*, с тим што овде поједине тачке насловљава као *Омогућити спремност на ризик* (3.2.1), *Бити „у“* (3.2.2) и *Стварати синтетичну слику* (3.2.3). Ова глава има укупно 27 страница текста (од 17 до 43).

Четврту главу Сања Маљковић посвећује *Критичкој анализи референтних примера*. Ова глава дата је на укупно 19 страница текста са илустрацијама (од 44. до 62. странице). У оквиру ове главе, она исцрпно приказује своје истраживање две позоришне представе: *Контактхоф*, редитељке Пине Бауш (4.1, од 45 до 52) и *Ефемерно*, настале као колективна продукција *Позоришта сунца*, по предлогу Аријане Мнушкин (4.2, од 53. до 62. странице), које сматра пресудно важним за успостављање сопственог стваралачког поступка.

Пета глава, под насловом *Уметнички оквир истраживања* има 47 страница илустрованог текста (од 63 до 108), и представља главни део текстуалног образложења докторског уметничког пројекта. Глава има четири дела.

У делу 5.1, под насловом *Уметнички концепт* (од 63. до 67. странице), кандидаткиња на 5 страница излаже три проблемске теме: *Југославија као земља детињства; Одрастање у Југославији која се распада; и, „Где“ смо данас, након распада?*.

Део под насловом *Стваралачки процес* (5.2, од 68. до 89. странице) обухвата 7 тачака:

1. Фаза: Писање текста „Заробљени моменти – бајка о одрастању” (од 68. до 77. странице) обухвата и сам текст, односно, ауторски драмски предлог кандидаткиње;
2. Фаза: Прва фаза проба – трагање (од 78. до 83. странице);
3. Фаза: Израда лутака, сценографије, реквизите и костима (од 84. до 85. странице);
4. Фаза: Друга фаза проба – дефинисање сцена (стр. 86);
5. Фаза: Прављење видео материјала (стр. 86);
6. Фаза: Трећа фаза проба – уклапање у целину (стр. 87); и,
7. Фаза: Извођења (странице 88 и 89).

Део 5.3, под називом *Перцепција и рецепција представе* дат је на 3 странице текста (од 90 до 92), а у делу 5.4, кандидаткиња је представила *Документацију о раду на позоришној представи „Заробљени моменти“* (од 93. до 108. странице) која обухвата редитељску књигу, скице, техничке цртеже и фотографије сценског простора и сценских слика.

У шестој глави кандидаткиња Сања Маљковић је изнела свој *Закључак* (стр. 109 и 110), након чега је, у глави 7, дала преглед *Литературе и извора* (стр. 111. до 114.), потом у глави 8. *Списак и изворе илустрација* (стр. 115), у глави 9. *Индекс имена* (стр. 116. до 118.), у глави 10. *Индекс кључних појмова* (стр. 119), и, најзад, у глави 11. *Биографију кандидаткиње* (странице 120 и 121).

#### **V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:**

У *Уводу* кандидаткиња дефинише основне проблемске равни свог докторског уметничког пројекта „Улога сећања у изградњи идентитета: уметничко дело сценског дизајна“. Као основни циљ она наводи реконструкцију сопствених сећања – заробљених момената, успостављену на начин који би требало да води ка редефинисању идентитета, односа према прошлости, садашњости и будућности.

Основни циљ теоријског дела истраживања јесте анализа процеса драматизације сећања. За потребе те анализе кандидаткиња је истажила, критички анализирала и веома успешно представила феномен личног сећања кроз разумевање квалитативних карактеристика самог појма, као и улоге коју исти има у изградњи идентитета. Циљ критичке анализе и вредновања два референтна уметничких рада, две одабране позоришне представе, је успостављање поетичке платформе са које је кандидаткиња могла да сагледа предмет и проблем свог уметничког истраживања у проширеном и продубљеном контексту. Уметничко истраживање било је усмерено ка испитивању начина и форми изражавања уметничког садржаја сценским средствима, и, са друге стране, ка сталном преиспитивању теоријских и поетичких поставки саме кандидаткиње. Као полазне претпоставке, она је дефинисала и аргументовала став да је сећање суштински део изградње сваког појединца, да позориште и сценски дизајн представљају адекватан уметнички простор за инсценирање сећања, као и значај личног, субјективног и интуитивног у ауторском поступку.

Посматрајући изабране методе рада у контексту различитих фаза и аспеката рада, она се исправно одлучила да у теоријском делу истраживања примени прегледни метод, као и методе анализе и синтезе, у садејству са емпиријским методом. Критичку анализу референтних уметничких дела кандидаткиња је спровела користећи метод студије случаја, док је у уметничком истраживању Сања Маљковић користила све расположиве методе, укључујући и метод експеримента, што је у исходу довело до веома квалитетне и изузетно сложене истраживачке и стваралачке структуре рада.

Преглед претходних истраживања обухватио је радове Ђуре Шушњића, Сандре Раденковић, Фредерика Бартлета, Тодора Куљића, Деидре Хедон, Луси Липард, Мете Хочевар, Кристијана Норберга Шульца, Гастона Башлара, Марвина Карлсона, Жозет Ферал, као и Всеволода Емилјевича Мејерхолјда, Жежија Гротовског, Пине Бауш и Аријане Мнушкин.

Пишући о теми сећања и идентитета, у другој глави, ослањајући се на наведене ауторе и њихове ставове, кандидаткиња је развила подстицајну теоријску платформу, постављајући конкретна проблемска питања, и тражећи релевантне одговоре на којима је могуће градити јасан уметнички исказ.

У трећој глави Сања Маљковић уводи кључне појмове који одређују правац и природу њеног уметничког рада. То је, пре свега, појам *театралност*, који кандидаткиња примењује на специфичан начин и са специфичним конотацијама. Она, за разлику од већине аутора чије ставове наводи, сматра театралност и театрално суштинским вредности, иманентним позоришту и сценској уметности уопште. Кандидаткиња се у томе ослања на Мејерхолјда, Јеврејинова и Сабоа, и, посебно, на Ферал. Даље, кандидаткиња уводи, објашњава и анализира појам *синтетична слика*, успостављајући релацију са Башларовим појмом *поетске слике*. Касније ће, у анализи референтних уметничких дела, она овим појмовима, њиховим значењима, тумачењима и примени, посветити посебну пажњу. Затим, проучавајући радове Пине Бауш, Аријане Мнушкин и Жежија Гротовског, кандидаткиња се бави темом субјективног метода, као начина и средства инсценације сећања. Она установљава да су сва три наведена аутора користе методе које она назива: *Омогућити спремност на ризик*; *Бити „у“*; и, *Стварати синтетичну слику*. Потом, са великом пажњом и изузетно исцрпно, кандидаткиња проучава и рад наведених аутора и приказује нам јасно и језгровито закључке својих истраживања, на којима заснива и сопствени приступ методима рада у позоришту.

Четврту главу текстуалног образложења Сања Маљковић посвећује изузетно детаљном приказу, анализи и тумачењу две позоришне представе: *Контактхоф*, редитељке Пине Бауш и *Ефемерно*, настале као колективна продукција Позоришта сунца, по предлогу Аријане Мнушкин. Ове представе кандидаткиња проучава као сложене сценске структурне системе, па се бави анализом и тумачењем целине, али и делова који ту целину чине, од сценског језика, преко изражајних средстава и техника, све до нивоа уметничких, техничких и продукцијских детаља. Наравно, компоненте ових представа чине и потенцијални стваралачки инструментаријум за рад саме кандидаткиње на позоришној представи „Заробљени моменти“, али и у позоришту уопште.

У Уметнички оквира истраживања, као што је већ наведено, кандидаткиња је укључила теме уметничког концепта, стваралачког процеса (у седам фаза), перцепције и рецепције представе од стране публике, као и документацију о раду на позоришној представи „Заробљени моменти“. Отварајући тему уметничког концепта, Сања Маљковић је јасно и недвосмислено поставила свој стваралачки дискурс одређују се генерацијски, социјално-политички и идеолошки. Она је СФРЈ поставила као историјски и просторни оквир рада, разумевајући Југославију као земљу детињства, сопствено одрастање (и одрастање својих вршњака) у земљи која се распада и постављајући кључно питање, не само за себе и за своју генерацију: „Где“ смо данас, након распада? Комисија оцењује да је овакав став кандидаткиње утемељен, проблемски одређен и снажно аргументован. Ово комисија види као посебан идејни и поетички допринос.

Кандидаткиња је, потом, исцрпно приказала, објаснила и документовала свој уметнички процес. У првој фази, она је написала ауторски текст поетског карактера под насловом „Заробљени моменти – бајка о одрастању“. Основна тема овог текста је суочавање са губитком и идејом о пролазности. Текст је, како сама кандидаткиња наводи, „мишљен из две перспективе које се међусобно смењују и које представљају поглед на сопствену прошлост, али из различитих временских позиција: прошле (дете као аутор сећања) и данашње (одрасла особа као аутор сећања). Ови су погледи некад перципирани субјективно, а некад обејективно” (стр. 68). Завршни текст, међутим, структуриран је у три целине, које се наизменично смењују:

- *Дечја сећања;*
- *Дететов однос према „политичкој истини“;* и,
- *Однос одрасле особе према прошлости.*

Даље, у раду, Сања Маљковић је изложила интегрални текст, причу „Заробљени моменти – бајка о одрастању“, као „предлог за представу-изложбу“. Текст је хетероген и комплексан и не нуди лака решења за инсценацију. У том смислу је одлука кандидаткиње да текстом строго дефинише оквир трагања за „сценским изразом који ће подржавати већ написано“ била изазовна, али и ризична. Кроз различите фазе рада, које је у текстуалном образложењу свог докторског уметничког пројекта кандидаткиња детаљно описала и документовала, она је, у сарадњи са свим осталим учесницима представе (глумцима, музичарима и техничарима) развијала и развила самосвојно, богато сценско дело. Комисија са посебном пажњом вреднује чињеницу да је кандидаткиња у овом раду аутор текста, редитељ представе и аутор свих компоненти сценског дизајна – од избора архитектонског простора и успостављања односа према том простору, до дизајна лутака, костима, свих елемената сценографије, до видео радова, дизајна светла и звука.

Представа „Заробљени моменти“ изведена је предпремијерно у позоришту Ле Студио, у Београду, 5. октобра 2018. године, за публику коју су чиниле колеге, студенти сценског дизајна и пријатељи уметничког тима, док је изванредан број улазница био и у слободној продаји. Број гледалаца био је око 70. Премијера представе коју је комисија оценила је одржана 30. марта 2019. године, и од тада је представа на редовном репертоару позоришта.

Кандидаткиња је детаљно у раду приказала и документовала извођење представе, укључујући у то и приказ и анализу перцепције и рецепције представе.

## **VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ**

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01.јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

### **НЕ ОДНОСИ СЕ ДОКТОРСКЕ УМЕТНИЧКЕ ПРОЈЕКТЕ**

## **VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА**

Укупан истраживачки рад кандидаткиње састојао се из неколико међусобно преплетених фаза. Она је, најпре, извршила критичку анализу и тумачења релевантних теоријских извора на основу којих је изградила сопствену дискурзивну позицију, а са које сагледава основну проблемску и поетичку тему рада. Затим је извршила исцрпну анализу, приказ и тумачење уметничких дела које сматра најзначајнијим за сопствени приступ уметничком стваралаштву. Ова дела послужила су за изградњу стваралачког поступка и укупне поетике рада на основу којих је кандидаткиња конципирала, креирала, развила и реализовала уметничко дело „Заборањени моменти“ као комплексни сценски догађај, позоришну представу. Представа је изведена у позоришту Ле Студио у Београду, у посебно креираном простору који је био предмет целовитог сценског дизајна, у присуству публике. Извођење рада, као и перцепцију и рецепцију представе од стране публике, комисија сматра завршним чином стваралачког процеса. Такође, кандидаткиња је рад опсежно текстуално образложила и документовала. Текстуално образложење рада представља нов значењски слој и даје представи шири и дубљи контекстуални оквир, па, тако, комисија изведено уметничко дело, позоришну представу „Заробљени моменти“ и текстуално образложење посматра и вреднује у целини, као докторски уметнички пројекат.

## **VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА**

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

На основу свих наведених ставова комисија сматра да је кандидаткиња Сања Маљковић изузетно успешно спровела све фазе теоријског, истраживачког и уметничког рада које је навела у пријави теме свог докторског уметничког пројекта. Комисија оцењује да су све компоненте овог пројекта изведене и приказане на високом нивоу – садржински, формално и технички. Текстуално образложење рада је проверено у софтверу за детекцију прагијеризма *iThenticate* у библиотеци Факултета техничких наука, о чему је комисија извештена путем електронске поште.

**IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/  
ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:**

Експлицитно навести да ли дисертација/докторски уметнички пројекат јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација/докторски уметнички пројекат написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Да

2. Да ли дисертација/докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе?

Да

3. По чему је дисертација/докторски уметнички пројекат оригиналан допринос науци/уметности?

У целини, по мишљењу Комисије, кандидаткиња Сања Маљковић је поставила, истражила и развила проблемску тему изузетне поетичке снаге и значаја. Креативни поступак који је спровела довео је до исхода велике вредности, позоришне представе сложене форме и садржаја, која представља значајан допринос у схватању, тумачењу и представљању сценског дизајна као интердисциплинарне уметничке области. Овај допринос је релевантан и значајан не само у оквирима сценског дизајна, већ чини изазовну и подстицајну основу за нове уметничке подухвате, пре свега у домену сценских уметности, али и у ширем стваралачком и просторном контексту.

4. Недостаци дисертације/докторски уметнички пројекат и њихов утицај на резултат истраживања?

-



**X ПРЕДЛОГ:**

На основу укупне оцене дисертације/**докторског уметничког пројекта**, комисија  
предлаже:

- **да се докторска дисертација/докторски уметнички пројекат прихвати, а кандидату одобри одбрана**
- да се докторска дисертација/докторски уметнички пројекат враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се докторска дисертација/докторски уметнички пројекат одбија

**Др ум. Татјана Дадић Динуловић, ред. проф.**

---

председник комисије

**др Живко Поповић, редовни професор**

---

члан 1

**Мр Дарко Недељковић, редовни професор**

---

члан 2

**Др ум. Миа Давид, доцент**

---

члан 3

**Др ум. Добривоје Милијановић, в. професор**

---

члан 4

**др Радивоје Динуловић, редовни професор**

---

члан 5, ментор